Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister voor Klimaat en Energie
De heer R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum *29 april 2024*
betreft *Vragen betreffende Commissiemededeling Klimaatdoelstelling 2040*
ons kenmerk *175093U*

Geachte heer Jetten,

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft met belangstelling kennisgenomen van de Commissiemededeling betreffende de Klimaatdoelstelling 2040.[1] De fractieleden van de **BBB**, **VVD**, **ChristenUnie** en **PvdD** hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van BBB
Vorig jaar, 27 juni 2023, is de tussentijdse doelstelling voor 2030 verhoogd van 49% naar 55% reductie van broeikasgassen ten opzichte van 1990. Op dat moment was de gerealiseerde reductie 31,6% en achtte de Raad van State de kans dat we 55% in 2030 gaan halen niet heel groot.[2]
De Europese Commissie wenst de netto-uitstoot van broeikasgassen tegen 2040 met 90% te verminderen ten opzichte van 1990.[3]

De fractieleden van de BBB vragen of u kunt aangeven hoeveel reductie we op dit moment in Nederland hebben gerealiseerd ten opzichte van 1990.

Deze leden vragen of u kunt aangeven hoeveel miljoen ton CO2 uitstoot we hadden in 1990 en hoeveel dat op dit moment is.

De leden van de BBB-fractie vragen of u inzicht kunt geven in de geprognotiseerde afname van de CO2 uitstoot per jaar in Nederland tot 2050 en welke concrete maatregelen deze afname ondersteunen. De fractieleden van de BBB zouden graag een diagram ontvangen waarbij ook de historische afname vanaf 1990 (met maatregelen) wordt meegenomen.

Hoewel de fractieleden van de BBB een doelstelling van CO2-neutraal in Europa ondersteunen, zouden deze leden graag zien dat Nederland zich niet committeert aan tussentijdse doelstellingen middels vastlegging in wetten. Dit om te voorkomen dat milieuactivisten de Nederlandse samenleving en economie middels juridische procedures op slot zetten. Ondersteunt u deze zienswijze?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van VVD

---

[1] COM(2024) 63.
[2] Raad van State, 26 oktober 2023, 'Onzeker of klimaatdoelstellingen van kabinet op tijd worden gehaald'.
[3] COM(2024) 63.

Met het huidige beleid wordt in 2040 een broeikasemissiereductie van 88% gerealiseerd, de Europese Commissie streeft naar 90%. Welke extra maatregelen zijn in Nederland nodig om 90% reductie te realiseren, zo vragen de fractieleden van de VVD.

Deze leden vragen hoe uitvoerbaar u de huidige maatregelen acht. En aan welke voorwaarden in Nederland én andere EU landen moet worden voldaan om de uitvoering mogelijk te maken?

Hernieuwbare energie is voor de geambieerde resultaten cruciaal, aldus de leden van de VVD-fractie. Welke maatregelen zijn volgens u nodig om voldoende capaciteit hiervan te verzekeren en te gebruiken?

De fractieleden van de VVD stellen dat u, in het BNC-fiche[4], de gevolgen voor het Europese concurrentievermogen neutraal tot positief beoordeelt. Kunt u dit nader toelichten en ook de rol van Nederland hierin meenemen?

Welke uitvoeringscapaciteit vraagt het EU-doel van de Nederlandse overheid? Heeft de Nederlandse overheid de capaciteit om dit doel te verwezenlijken? Zo nee, welke maatregelen worden dan voorzien?

Wat vraagt het EU-doel van ondernemingen in het land? Zijn de Nederlandse ondernemingen in staat om hierop te leveren? Zo nee, hoe voorziet u dat ondernemingen alsnog hierin gaan slagen? Voorziet u hierbij nog een rol voor de Nederlandse overheid, zo vragen de fractieleden van de VVD.

De leden van de VVD-fractie vragen in hoeverre u verwacht dat Nederlandse ondernemingen concurrentievoordeel kunnen verkrijgen door ontwikkeling en toepassing van nieuwe innovatieve technologieën ten behoeve van de geambieerde doelstellingen, bijvoorbeeld door het patenteren en exporteren hiervan.

Wat betekent het moeten behalen van het EU-doel voor Nederlandse bedrijven als het gaat om de concurrentiepositie?

De fractieleden van de VVD vragen of van alle lidstaten een zelfde inspanning wordt verwacht. Welke risico's loopt Nederland om voor de troepen uit te lopen, met mogelijke nadelen bijvoorbeeld voor Nederlandse ondernemingen die aan een strenger regime moeten voldoen?

Wat zijn de gevolgen als lidstaten hun bijdrage niet of niet volledig leveren, zo vragen de fractieleden van de VVD. En wat wordt verwacht van landen waar de energieopwekking nog voor een belangrijk deel via verouderde kolencentrales loopt? Wordt van deze landen een relatief grotere bijdrage verwacht, zodat zij gedwongen worden een inhaalslag te maken en in een gelijk speelveld terecht te komen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van ChristenUnie
De fractieleden van de ChristenUnie vragen hoe u aankijkt tegen de haalbaarheid, met name als het gaat om volledige elektrificatie en verduurzaming van de elektriciteitssector?

Bent u het met de fractieleden van de ChristenUnie eens dat er veel meer ingezet moeten worden op reductie?

[4] *Kamerstukken I*, 2023/24 36539, A.

Hoe wordt voorkomen dat deze doelstelling grotendeels een theoretische exercitie blijft, waarvan de impact wordt ondergraven door indirecte effecten in derde landen?

De fractieleden van de ChristenUnie vragen welke kansen u ziet als het gaat om de uitvoering binnen Nederland.

Op welke manier wordt er ingezet op het afschaffen van fossiele subsidies zonder dit zorgt voor meer energiearmoede, zo vragen de leden van de ChristenUnie-fractie. Hoe kan dit onderscheid worden gemaakt? Hoe gaat het met het verder in kaart brengen/onderscheid maken in vormen van fossiele subsidies? Welke stappen worden er momenteel gezet in het afschaffen van fossiele subsidies?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van PvdD
De fractieleden van de PvdD stellen uw heldere positionering inzake de Commissiemededeling betreffende de Klimaatdoelstelling 2040 op prijs en hebben de volgende vragen.

Waarom ondersteunt Nederland het voorstel van de Europese Commissie voor 90% reductie in 2040 van broeikasgassen ten opzichte van 1990, terwijl de Europese wetenschappelijke klimaatraad een verlaging adviseert van 90-95%?[5]

U volgt de Europese Commissie in haar vrij technologische aanpak van klimaatverandering, gericht op industriële ontwikkeling, onder andere door middel van inzet van kernenergie (inclusief SMR's), met alle problemen van dien, zo stellen de fractieleden van de PvdD. Waarom pleit u niet voor meer inzet op energiebesparing en de transitie naar een economie gericht op brede welvaart die minder energie verbruikt?

De fractieleden van de PvdD stellen dat u een integrale aanpak zoals de landbouwtransitie, waarin klimaat, natuur en water in samenhang wordt aangepakt onderschrijft. Hoe zet u zich in, in de EU en Nederland, voor de implementatie van deze aanpak? Hoe verhoudt de geplande tegenstem over de natuurherstelwet zich tot dit standpunt? Integreert u het dierenwelzijnsbeleid ook in deze integrale aanpak?

De leden van de PvdD-fractie vragen of er maatschappelijke kosten-baten analyses en lifecycle assessments worden gedaan, in Nederland en/of de EU, voor de beoogde inzet op kernenergie (al dan niet in de vorm van SMR's). Zo ja, hoe verhoudt kernenergie zich tot andere energiebronnen en energiebesparing? Zo nee, waarom niet?

U onderschrijft aan de ene kant de voorstellen voor participatie en dialoog van de Europese Commissie die vooral gericht zijn op economische partijen, zoals de industrie en de landbouw sector, en reflecteert daarnaast ook meer kritisch op deze aanpak. De door de Commissie voorgestelde smalle participatie aanpak kan vertraging van de benodigde transities opleveren, aangezien sommige partijen in deze sectoren belang hebben bij een trage, minder vergaande transitie, zo stellen de fractieleden van de PvdD. Hoe zet u zich in, in Nederland en de EU, voor een bredere aanpak van de dialogen, inclusief participatie van burgers en maatschappelijke organisaties? Zodoende ontstaat er een meer accuraat beeld van draagvlak, aldus de fractieleden van de PvdD.

De fractieleden van de PvdD vragen tenslotte waarom u de nadruk op koolstofverwijdering ondersteunt. Als uitstoot verder kan worden teruggedrongen is een nadruk op koolstofverwijdering niet nodig.

[5] *Kamerstukken I*, 2023/24 36539, A.

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat ziet uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangt deze graag uiterlijk 29 mei 2024.

Hoogachtend,

Drs. S.M. Kluit
Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat